

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Het Brussels Hoofdstedelijk Parlement

► Verkiezingen

Het Brussels Parlement wordt om de vijf jaar verkozen. De eerste rechtstreekse verkiezingen vonden plaats op 18 juni 1989. De jongste verkiezingen vonden plaats op 25 mei 2014, samen met de Europese en federale verkiezingen. Net zoals voor de federale verkiezingen geldt er voor de gewestverkiezingen een kiesdrempel van 5% per kieskring en moeten er evenveel vrouwen als mannen op de kandidatenlijsten staan. De leeftijd om verkiesbaar te kunnen zijn is 18 jaar.

► Legislatuurparlement

Het Brussels Parlement is een legislatuurparlement, d.w.z. dat het niet ontbonden kan worden voordat de gehele periode waarvoor het verkozen is, verstreken is.

► Samenstelling

Het Brussels Hoofdstedelijk Parlement bestaat uit 89 rechtstreeks verkozen leden. Zij worden ingedeeld in twee taalgroepen (ter uitvoering van de Lambermont- en Lombardakkoorden⁽¹⁾ uit 2001):

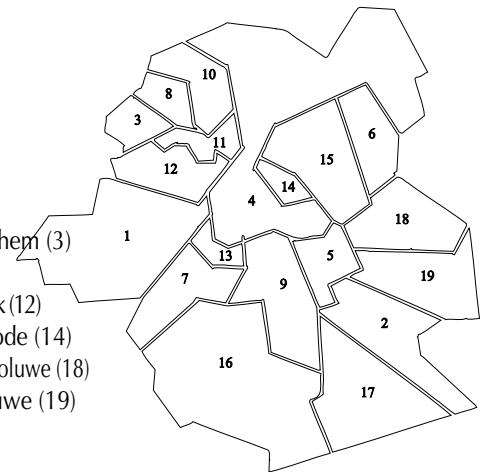
- de 17 parlementsleden verkozen op Nederlandstalige lijsten vormen de Nederlandse taalgroep;
- de 72 parlementsleden verkozen op Franstalige lijsten vormen de Franse taalgroep.

► Kieskring

De Brusselse parlementsleden worden rechtstreeks verkozen door de inwoners van het Brussels Gewest. Dat bestaat uit 19 gemeenten:

- Anderlecht (1)
- Brussel-stad (4)
- Elsene (9)

- Etterbeek (5)
- Evere (6)
- Ganshoren (8)
- Jette (10)
- Koekelberg (11)
- Oudergem (2)
- Schaarbeek (15)
- Sint-Agatha-Berchem (3)
- Sint-Gillis (13)
- Sint-Jans-Molenbeek (12)
- Sint-Joost-Ten-Node (14)
- Sint-Lambrechts-Woluwe (18)
- Sint-Pieters-Woluwe (19)
- Ukkel (16)
- Vorst (7)
- Watermaal-Bosvoorde (17)

► Bevoegdheden

Wetgeving

Het Parlement stemt over ordonnanties. Ze regelen Brusselse gewestmateries en hebben nagenoeg dezelfde rechtskracht als decreten. Er is wel een belangrijk verschil. Zo is een beperkt toezicht voorzien op ordonnanties, wat niet het geval is voor decreten. De gewone en administratieve rechtscolleges kunnen binnen bepaalde grenzen bijvoorbeeld nagaan of ordonnanties in strijd zijn met de Grondwet of met de bijzondere wet voor Brussel.

Bovendien is er een beperkt toezicht door de federale overheid, om de internationale rol en de hoofdstedelijke functie van Brussel veilig te stellen. De Koning (de federale regering) kan de uitvoering schorsen van ordonnanties die betrekking hebben op stedenbouw, ruimtelijke ordening, openbare werken of vervoer. De ordonnantie wordt dan voorgelegd aan een samenwerkingscommissie, bestaande uit een gelijk aantal federale ministers en leden van de Brusselse regering. Als in die commissie geen overeenkomst wordt bereikt, kan de Kamer van volksvertegenwoordigers in laatste instantie de geschorsde ordonnantie vernietigen (met een meerderheid in beide taalgroepen).

¹ Meer info: zie Belgisch Staatsblad van 31 augustus 2001 (www.staatsblad.be), wet van 13 juli 2001 houdende diverse institutionele hervormingen betreffende de lokale instellingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Het Parlement heeft de bevoegdheden van de vroegere agglomeratie overgenomen. Het betreft het ophalen en verwerken van huisvuil, de taxi's, de brandweer, dringende medische hulp,... In deze aangelegenheden vaardigt het Parlement verordeningen uit.

Benoeming en politieke controle

De Brusselse regering wordt aangewezen door het Parlement. Dat kan op elk ogenblik een motie van wantrouwen aannemen tegen de regering of tegen één of verschillende ministers of staatssecretarissen, om hen tot aftreden te dwingen. Het Parlement moet een opvolger voordragen, zo niet is de motie onontvankelijk (het gaat dus over een constructieve motie van wantrouwen). Wanneer een motie gericht is tegen de regering, kan zij slechts worden aangenomen met een meerderheid van de leden in elke taalgroep.

Financiële controle

Het Brussels Parlement keurt jaarlijks de gewestbegroting goed.

De Brusselse regering

De regering vaardigt besluiten uit.

Ze telt 8 leden, onder wie een minister-president, 2 Nederlandstalige en 2 Franstalige ministers en 3 staatssecretarissen. Minstens één staatssecretaris moet tot de minst talrijke taalgroep behoren.

De beslissingen worden collegiaal en bij consensus genomen.

Gemeenschapsaangelegenheden

In gemeenschapsaangelegenheden houden beide taalgroepen van het Brussels Parlement afzonderlijk zitting. De Nederlandse taalgroep noemt zich dan "Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie". De Franse taalgroep noemt zich "Raad van de Franse Gemeenschapscommissie".

Ook de regeringsleden vergaderen dan afzonderlijk, volgens de taalgroep waartoe zij behoren. De Nederlandstalige leden van de Brusselse regering vormen het college van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. De Franstalige leden van de Brusselse regering vormen het college van de Franse Gemeenschapscommissie.

De gemeenschapscommissies oefenen gemeenschapsbevoegdheden (cultuur, onderwijs, persoonsgebonden aangelegenheden) uit t.a.v. de Franstalige of de Nederlandstalige Brusselaars. Dit gebeurt bij verordeningen door het Parlement en besluiten door het college.

De Franse Gemeenschap delegerde bovendien bepaalde bevoegdheden (toerisme, gezondheidsbeleid,...) t.a.v. de Franstalige Brusselaars aan de Franse Gemeenschapscommissie. Die bevoegdheden worden bij decreet uitgeoefend.

Er is ook een gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Die is samengesteld uit beide taalgroepen van het Brussels Parlement. Zij noemt zich dan "verenigde vergadering" en oefent bevoegdheden uit t.a.v. instellingen die niet uitsluitend tot de ene of de andere gemeenschap behoren (de zogenaamde "bicommunautaire instellingen", zoals bijvoorbeeld de OCMW's). Zij oefent ook bevoegdheden uit t.a.v. personen, inzake gezondheidsbeleid, sociaal beleid, gehandicapten, derde leeftijd, ...). De verenigde vergadering vaardigt ordonnanties uit (verordeningen indien zij als inrichtende macht optreedt). Zij beslist met een meerderheid in elke taalgroep.

Franse gemeenschapscommissie:
www.cocof.be

Vlaamse gemeenschapscommissie:
www.vgc.be

Regering: <http://be.brussels>

Parlement: www.parlbruparl.irisnet.be